

ת"פ (כפר סבא) 2793-05-23 - מיסון מנסור (2) נ' מדינת ישראל - פרקליטות מחוז מרכז

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"פ 2793-05-23 מדינת ישראל נ' מנסור ואח'

לפני כבוד השופט אביב שרון

בעניין: מיסון מנסור (נאשמת 2) המבקשת

נגד

מדינת ישראל - פרקליטות מחוז מרכז המשיבה

החלטה

לפניי בקשת המבקשת (נאשמת 2) להפרדת משפטה.

ברקע, כתב אישום שהוגש נגד 5 נאשמים - נאשם 1 (בעלה של המבקשת), המבקשת ו-3 נאשמים נוספים - המייחס להם עבירות מרמה נגד חברות ביטוח.

באישום מס' 1 מואשמים נאשם 1 והמבקשת בעבירה של ניסיון לקבלת דבר במרמה, בכך שבשנת 2017 הגישו תביעה כוזבת לחברת הביטוח, לפיה, לכאורה, היו מעורבים בתאונה בה נגרמו להם נזקי גוף, בעוד שבפועל מי שנהג ברכב והיה מעורב בתאונה היה בנם.

באישום מס' 2 מואשמים נאשמים 1 ו-3, אחיו של נאשם 1, בעבירות קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות ושימוש במסמך מזויף, בכך שבשנת 2017 הונו את חברת הביטוח בכך שדיווחו על תאונה שלא התרחשה במסגרתה, לכאורה, נגרמו נזקי רכב. בעקבות מעשה ההונאה קיבלו נאשמים 1 ו-3 כ-62,000 ₪ מחברת הביטוח.

באישום מס' 3 מואשמים נאשמים 1 ו-4 בעבירות קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות ושימוש במסמך מזויף, בכך שבשנת 2017 הונו את חברת הביטוח בכך שדיווחו על תאונה שלא התרחשה

עמוד 1

במסגרתה, לכאורה, נגרמו נזקי רכב. בעקבות מעשה ההונאה קיבלו נאשמים 1 ו-4, 130,000 ₪ מחברת הביטוח.

באישום מס' 4 מואשמים נאשמים 1, 4 ו-5 בעבירות קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, שימוש במסמך מזויף וניסיון לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות (לנאשמים 1 ו-4), וקבלת דבר במרמה (לנאשם 5), גם כאן בגין מעשה הונאה שבוצע כלפי חברת הביטוח.

יצוין, שנאשם 5 הודה באישום זה במסגרת הסדר טיעון ודינו נגזר.

באישום מס' 5 מואשמים נאשמים 1 ו-4 בעבירות קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות ושימוש במסמך מזויף, בכך שבשנת 2018 הונו את חברות הביטוח כך שנאשם 1 קיבל במרמה סך של כ-76,000 ₪ ונאשם 4 קיבל במרמה סך של כ-8,000 ₪.

במסגרת הבקשה, טוען ב"כ המבקשת שיש להפריד את משפטה ממשפטם של יתר הנאשמים, בהם בעלה, נאשם 1. לטענתו, ניהול המשפט במתכונתו עלול להוביל למצב שבו אמרת חוץ של מי מבני הזוג תוגש במסגרת ניהול ההליך הפלילי ותשמש כראיה נגד בן הזוג האחר. נטען ששימוש כזה שתבקש המשיבה לעשות נראה כתרחיש סביר. עוד נטען שסעיף 3 לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971 קובע סייג לעדותם של בני זוג האחד כנגד השני, וקובע שבן זוג אינו כשיר להעיד לחובתו של בן זוגו. מכאן, שהעמדתם של המבקשת ונאשם 1 לדין במשותף עוקפת, למעשה את הוראת סעיף 3 לפקודה. לפיכך, התבקש בית המשפט להורות על הפרדת משפטים.

המשיבה מתנגדת לבקשה וטעמיה מפורטים בפרוטוקול הדיון מיום 10.10.24.

דין והכרעה

סעיף 3 לפקודת הראיות קובע:

"במשפט פלילי אין בן זוג כשר להעיד לחובת בן זוגו, ואין כופים אותו להעיד לחובת אדם המואשם יחד עם בן זוגו בכתב אישום אחד".

הרציונל של הסעיף ידוע וברור. באיזון שערך המחוקק בין האינטרסים והערכים השונים, הגעה לחקר האמת ומיצוי הדין עם עבריינים, מחד, ושמירה על שלמות התא המשפחתי ומניעת דילמה של בני זוג מלהעיד אמת בבית המשפט ולהפליל את בן הזוג השני או להעיד עדות שקר על מנת לסייע לו, מאידך, בחר המחוקק להעניק בכורה לערך השני.

משכך, בכפוף לסייגים המפורטים בסעיף 5 לפקודה, אין בן זוג כשיר להעיד לחובת בן זוגו, דהיינו

המאשימה אינה יכולה לכלול בן זוג ברשימת עדי התביעה בכתב אישום שהגישה נגד בן זוגו.

השאלה המתעוררת בענייננו היא מה הדין מקום בו בני זוג נשואים מואשמים בכתב אישום אחד. מחד, ברור שאין מדובר במקרה בו המאשימה קוראת לבן זוג להעיד, כעד, לחובת בן זוגו. אך מאידך, מקום בו יבחר בן הזוג להעיד להגנתו, מניה וביה הוא חושף את עצמו לחקירה נגדית של המאשימה, במסגרתה עשויה היא לעשות שימוש בעדותו, או באמרות חוץ שמסר, לחובת בן זוגו המואשם עמו באותו כתב אישום.

ברקע, יש לציין, אינטרס ציבורי חשוב לקיום דיון אחד לשני הנאשמים, והוא יעילות הדיון, שמיעה אחת של עדים משותפים, חסכון בזמן שיפוטי יקר, ומניעת הכרעות סותרות שעלולות להינתן על ידי שני מותבים שונים שישמעו את אותם עדים.

בתי המשפט נדרשו לסוגיה זו, וההכרעות שהתקבלו היו שונות, בהתאם למאפייני כל תיק ותיק.

בת"פ (כ"ס) 61980-02-15 **ברדנשוילי ואח' נ' מדינת ישראל** (16.5.16) נדון עניינם של אם ובנה אשר הואשמו ב-3 אישומי גניבה משותפים. בית המשפט קבע שקיים חשש במקרה זה שאמרת חוץ שמסר הנאשם תהא בבחינת ראיה מפלילה נגד הנאשמת, אמו. בכך, עלולה התביעה להכניס למשפט "בדלת האחורית" ראיה הסותרת את הכלל הפוסל עדות קרוב. בית המשפט איזכר את פסק הדין בענין **כרמי** (ע"פ 228/87 **כרמי ואח' נ' מדינת ישראל**, פ"ד מב(1) 332), במסגרתו הובהר כי אין להעמיד לדין נאשמים שסעיפים 3 ו-4 לפקודת הראיות חלים בעניינם בכתב אישום אחד, אם קיימת אמרת חוץ מפלילה של האחד נגד משנהו. בסופו של יום, נתן בית המשפט צו להפרדת המשפט.

בת"פ (מחוזי מרכז) 59362-11-16 **מדינת ישראל נ' חן ואח'** (2.12.18) נדון עניינם של בני זוג נשואים, אשר הואשמו בעבירות רכוש ומרמה. בית המשפט קבע שיש לקבל את בקשת הנאשמים להפרדת המשפט, ואולם לנוכח הסכמת ב"כ הנאשמת להותרת שני המשפטים בפני אותו מותב, יש להותיר את שני המשפטים בפני אותו מותב, כך ששני המשפטים יופרדו בתום פרשת התביעה, וזאת כדי לאפשר לנאשמים להעיד בשני משפטים שונים, ומבלי שעדותו של נאשם אחד תהיה חלק מההלך בעניינו של האחר. פרשת ההגנה במשפטו של הנאשם תתנהל ראשונה, ורק לאחר הכרעת הדין בעניינו, תישמע עדות הנאשמת. בנסיבות אלה, כך נקבע, יוסר החשש שהביע ב"כ הנאשם, בדבר השפעה של עדות בלתי קבילה על בית המשפט, ויוסר החשש שהביעה הנאשמת שמא עדותה תפליל את הנאשם.

בת"פ (מחוזי ב"ש) 8227/07 **מדינת ישראל נ' ביטון ואח'** (14.2.08) נדון עניינם של שני נאשמים שהם בעל ואישה, אשר הואשמו יחד עם 5 נאשמים נוספים, בעבירות שוחד, מרמה ורכוש. הוגשה בקשה להפרדת משפטים בשל חשש לעיוות דין כך שהנאשמים לא יוכלו לטעון טענות הגנה העוסקות ביחסיהם, אפילו על מנת להציל את עורם. בית המשפט דחה את הבקשה וקבע שכתב האישום הוגש

בהתאם לסעיף 87 לחסד"פ, מכיוון שכל נאשם היה צד לאחת או יותר עבירות והאישומים מתייחסים לסדרת מעשים הקשורים זה לזה; מדובר בכתב אישום רחב היקף ומגולל פרשיות רבות שהתרחשו בתקופה בת כ-4 שנים; כתב האישום מכיל מספר רב של עדים; הבקשה להפרדת משפטים מנוסחת באופן מעורפל ולא עולה ממנה, בוודאות ובהכרח, שיוצר מצב בו בן זוג יצטרך להעיד ולהפליל את בן זוגו; והשלב בו יצטרכו להחליט בני הזוג אם למסור עדות רחוק עד מאוד; ובכלל, גם אם בהגיע שלב זה יחליט מי מהם להעיד ויהיה בעדותו - ככל שהיא מתייחסת לעבירות בהן אין בן זוג כשר להעיד לחובת בן זוגו, כדי להפליל את האחר, לא יעשה בה שימוש כנגד האחר, שכן עדות זו אינה קבילה, נגדו.

לאחר שנתתי דעתי לטיעוני ב"כ הצדדים, באתי לכלל מסקנה שיש לדחות את הבקשה.

כתב האישום הוגש נגד חמישה נאשמים והוא כולל חמישה אישומים המהווים פרשיה עובדתית אחת בעלת חוט מקשר, אירועים פליליים שנמשכו תקופה מתוחמת (בשנים 2016-2018), כשלכל נאשם ונאשם מיוחס לפחות אישום אחד, וכאשר החוט המקשר "האנושי" הוא נאשם 1, לו מיוחסים כלל האישומים, וכשהפרשה עוסקת בהונאות של חברות ביטוח.

כתב האישום כולל 32 עדים, ושמיעת התיק כולו עשויה לארוך זמן רב מאוד.

בנסיבות אלה, הפרדת המשפטים, מעבר לשמיעה כפולה של העדים, ולבזבז זמן שיפוטי יקר מאוד, עלולה להביא לתוצאה נוספת בלתי רצויה, והיא הכרעות שיפוטיות סותרות.

זאת ועוד, לא בכדי נקט ב"כ המבקשת בלשון שאינה חד משמעית לגבי עיוות הדין שעלול להיגרם לבני הזוג באם יעלו להעיד להגנתם וייעשה שימוש באמרות החוץ שלהם, אחד לחובת השני (ראה סעיפים 2 ו-3 לבקשה).

במצב דברים זה, לא ראיתי הצדקה להורות על הפרדת המשפטים ואני קובע שמשפטם של כלל הנאשמים יישמע במאוחד. ואולם, במידה ומי מבני הזוג יחליט להעיד להגנתו, ויהיה בעדותו, או באמרת החוץ שמסר, כדי להפליל את בן זוגו, לא ייעשה בעדותו ובאמרת החוץ שלו שימוש כנגד האחר, שכן עדות כזו אינה קבילה נגדו, וחזקה על השופט שישמע את הראיות שבמקצועיותו יתעלם מכל ראיה שכזו.

בכפוף לאמור לעיל, הבקשה נדחית.

בדיון הקרוב ינתן מענה מפורט לכתב האישום.

המזכירות תשלח את ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, כ"ד חשוון תשפ"ה, 25 נובמבר
2024, בהעדר הצדדים.